

Ekspl. 17
Arg. 3
O.V. 1942
H.

BUDSTIKKEN

17. mars 1942.

Ja, lat oss strida, og lat oss tru,
Men vita skal me og vona visst,
Og byggja med tankar ei bivrände brú.
At and må vinna på troll til sist,
Til den heilage, høge framtid. Og vit på den varge-villskap.

Me lever mit i ei villmannstid.
So lat oss tru og strida som menn.
Med blinkande knivar og nevestrid,
For truicer, som det skrive stend,
Og livet er som en bloddraum.

Arne Garborg.

En mann som har opholdt sig i Vardö under det russiske (ikke britiske) bombardement, som førte til ulykken på sykehuset deroppe, forteller at alle i byen var klar over at en slik ulykke måtte skje, hvis der kom noe angrep på tyskerne i byen. Tyskerne hadde nemlig lagt sin brakkeby helt inn til sykehusets vegg. Mellom sykehuset og de nærmeste tyske barakkene gikk det bare en ganske smal vei. Dessuten hadde tyskerne plassert et ammunisjonslager mindre enn 100 m. fra sykehuset. Dette hadde de øiensynlig gjort for å sikre beskyttelse i sykehusets nærhet, fordi antallet av beskyttelsesrum i Vardö er så minimalt at de ikke vilde kunne rumme mer enn én meget liten brøkdel av alle de tyske soldater som var stasjonert i byen. Da angrepet kom, gikk ammunisjonslagret i luften. Praktisk talt hver eneste barakke blev rasert, hunurevis av tyske soldater blev drept - og med sykehuset gikk det som alle hadde forutsett. Man vil huske at det tyske kommunike melder at en tysk soldat var omkommet under angrepet. Den mann som oplevet angrepet og som dager etter forlot byen og brukte 10 døgn på veien til Oslo, kunne fortelle folk i Oslo om det som var skjejd to dager før det tyske kommunike blev utsendt. Det tok altså tyskerne næsten 14 d. å få istand den meddelelse de kunde by offentligheten.

Norske flyvere utmerker seg.

(Fra "Det frie Norge", London)

Ved siden av de norske flyavdelinger som er i aktiv tjeneste i Storbritannia og andre steder, tjenestegjør norske flyvere i R.A.F. Ved en britisk jagervdeling er der saldes fem norske flyvere, og den ene av dem blev nylig forfremmet til Flight Commander. Den engelske sjefen for jagervdelen har i et brev til Flyvevåpenenes Felleskommando fremholdt de norske flyveres mot og plogenhet. Om den nyutnevnte Flight Commander sier han at han er blitt forriktet "på grunn av det utmerkete arbeid han har utført i avlelingen under operasjoner mot fienden", og han fortsetter "Mens jeg skriver, vil jeg gjøre Felleskommandoen opmerksom på det usedvanlig gode arbeid, det mot og den besluttosomhet som de fem norske flyvere har utvist under angrep på fienden. Jeg beklager bare at denne squadron måtte flytte fra sin forrige stasjon for Kronprins Olav avla sitt besök der. Jeg vilde nemlig så gjerne overfor H.K.H. ha fremholdt de norske flyveres mot og tapperhet." I midlertid har Flyvevåpenenes Felleskommando hatt gleden av å bringe den engelske squadronleaders uttaleliser videre til Kongen og Kronprinsen. Admiral Riiser-Larsen har ønsket den ny-utnevnte Flight Commander hjertelig tillykke med forfremmelsen og takket ham og hans norske kammerater i den engelske squadron for det utmerkete arbeid de har utført.

Stillingen idag.

Østfronten: Russernes offensiv fortsetter langs hele fronten. I Leningrad er snittet blir kilene som er sprengt i det tyske forsvar stadig utvidet ved nye erobringer. Nord for Ilmensjøen presser russerne vestover og truer med å avsljøre de tyske forbindelseslinjer mot syd. I det store slaget som har rast ved Staraja Russa i flere uker har den tyske 16. armé fått en hård nedfart. Armeen er omringet slik at den bare kan få forsyninger med fly - og det er meget få fly som slipper igjennom. På begge sider av Moskva-Smolenskveien pågår heftige kamper. Juchnow er gjenerobret og Vjasma beskyttes av russisk artilleri. Russerne truer her med å avsljøre et tyskolkupert område på 25000 kvadratkilometer. Ved Kalinin og ved Ranev har russerne forbedret sine stillinger. Et stort slag raser ved Orel; der kjennes også ved Kursk, men nærmere enkeltheter foreligger ikke. I syd retter Timosjenko sin offensiv i tre hovedretninger: Mot Charkow, som nu er under beskytning av russisk artilleri, mot Dnipropropetrowsk, hvor russerne står 50 km. fra byen, og mot Krim. På Krim har kampene blusset opp igjen. Fra øsen på det Azovske Hav foretar russerne landsetninger på halvøya og herfra retter de også angrep i ryggen på tyskerne vest for Taganrog. Garnisonen i Sebastopol har erobret en del stillinger nord for byen. På alle fronter fortsetter det Timosjenko kaller "nedslipningen" av den tyske här. Tyskerne har, særlig i den siste måned, lidt meget alvorlige tap av soldater og materiell. Det tør være et spørsmål om Hitlers berømte våroffensiv overhodet vil kunne finne sted. For mens slagene raser, pågår arbeidet med å styrke og utvide den røde armé for full kraft. Det fjerne østen. De allierte koncentrerer sig nu om angrepene på de lange japanske forbindelseslinjer, som er det svake punkt i Japans krigsførsel. Tunge allierte bombefly er i virksomhet dag etter dag og retter harde slag mot japansk skibsfart og japanske flybasir. Det er ingen vesentlig forandrings i situasjonen siden Javas og Sumatras fall. I Burma rykker japanerne nord og vestover fra Rangoon. De allierte styrker holder sine stillinger ca. 100 km. nord for R. I midtre og nordre Burma samler de allierte sig forsterkninger - deriblant et stort antall kinesiske soldater. Burma velen er avskåret, men en ny vei er allerede satt i stand for forsyningene til Kina. - Libya. Bengasi, Tripolis, Martuba, Berca og Rommels sambandslinjer tillands og tilvanns angripes ustanselig av britiske fly. Ellers bare patruljetjeneste. Vestfronten. Britiske bombefly har rettet flere kraftige angrep mot mål i Tyskland, særlig Essen og andre mål i Ruhr. Kiel og Wilhelshafen har også fått flereangrep. I Kiel ligger slagskibet Gneisenau i tørrdokk. -- De viktigste allierte forsyningsruter i vest går over Atlanterhavet, gjennom Middelhavet og gjennom Nordishavet. Her er det Hitler må slå til hvis han vil knekke England, men nettop her har han fått gi tapt. De store tyske slagskibene Gneisenau og Scharnhorst, som skulle rettet knusende slag mot den livsviktige ruten over Atlanterhavet fra sin basis i Brest, har nåttet å se sig hjem. Gjennem Kanalen går långsomme konvoier med verdifulle forsyninger rett for nesen på de tyske kanoner langs den franske kyst. Forsyningene til Russland går gjennom ordishavet og kommer vel i havn. Det tyske slagskibet Tirpitz måtte forleden dag etter et mislykket angrep mot en britisk konvoi på vei til Ørdrussland etter å ha hatt havn i Trondhjemsfjorden. Man regner at den saul, de tonnåsje menge som blir bygget i år vil være dobbelt så stor som senkingene, hvis ubåtene fortsetter som nå. Den britiske marineminister olypte for kort tid siden at gjennomsnittstapet i hele krigen beløper sig til 1/2%.

General Wilhelm Hansteen er utnevnt til forsvarssjef for alle våpenarter i den norske hær.

I Trondheim har man tatt 50 gissler p.g.a. en ødelagt kabel. Blandt gisslene er riksmelegingsmann Clausen, politifullmektig Østerberg, hele styret i Forbrukningsbanken, adv. Ole Skirstad jr., banksjefene Birk og Sivertsen, prof. Ole Peder Arvesen, tidl. ordf. i. Skjaanes, varaordf. Aa, Ø. Lindboe sous chef Wold, fondsjef Breida, kontorsjef Per Jan Kiønig m. fl.